

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrta leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištevno, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu.“

Peterburg 13. junija. Carjev ukaz od 7. junija ukazuje, naj se najame pet-procentno posojilo zunaj države v znesku 307 in 1/4 milijonov nemških državnih mark.

London 13. junija. Reuterjevo telegrafsko agentstvo poroča iz Azije, da je Muktar-paša od vojaškega poveljništva odstavljen in na njegovo mesto imenovan Derviš-paša za glavnega poveljnika v Aziji.

Carigrada 12. junija. Mehmet Ali poroča, da je bilo včeraj bojevanje v okolici Kolašina, v katerem so bili Črnogorci tepeni.

Dunaj 12. junija. „Pol. Corr.“ poroča iz Kotora: Po 55urnem boji pri Krstcu so se Črnogorci pomaknili v Banjane nazaj. Izgube je na obeh straneh več tisoč mož. — Vsled tega, ker je močna četa Turkov pri Vasojevičih udrila, umaknili so se Črnogorci. Glavni kvartir knežev je v Ostrogu.

Belgrad 12. junija. Knez Milan potuje pojutranjem v Ploješti pozdravit ruskega carja, o čemer se je portu oficijalno naznanilo poslalo.

Carigrad 12. junija. Kars se brani. Rusi so baje iz Oltija ven šli. Muktar stoji pri Cevinu (Zivinu). Iz Batuma se poroča o necem boji mej prostovoljci in Rusi. V Suhumkale se delajo bataljoni prostovoljcev izmed domačih. — Guverner iz Sirije poroča, da je neko uporno pleme premagal.

Vojska.

Vroče in pekoče solnce je zadnje dneve pripekalo po vsej Evropi in maloštevilni pa hrabri bratje Črnogorci so imeli v Hercegovini tudi vroče ter hude boje s Turki prebojevati. To zopet danes potrjujejo dva zgoraj telegrama: jeden iz Kotora preko Dunaja in drugi turški iz Carigrada. Oba znata povedati, da so se Črnogorci morali nazaj vmakniti. Pri Krstcu onkraj soteske Duge je to gotovo, pa — kakor smo že včeraj rekli — nevažno za zdaj še. Pri Kolašinu, globoko nižje, morali so Turki napasti od druge strani, od srbske meje sem. Ali tu je bilo najbrž le malo Črnogorcev na straži, ker se poroča iz Carigrada celo samo o bojevanji (gefecht), tedaj nič odločilnega. Turki so se dolgo in kakor je vidno skrbno pripravljali na napadaj na Črnogoro, kakor da bi se maščevali nad njo, ki jim je s tihim in potem javnim podpiranjem hercegovskega vstanka vso velikansko nesrečo na glavo nakopala, lani srbsko, letos celo tudi rusko vojno. Z vsaj dvakrat večjo vojno so Turki Črnogorce prijeli. V jugu je Črnogorec Božo Petrović pri Maljatu nad Spužem dobro pretepel jih in ustavil. V severu pak, v Hercegovini, na planjavi pred Krstcem so se Črnogorci po dolgem, petinpetdeset ur trajajočem krvavem boji potegnili v Dugo in v hercegovske banjanske planine. — Tukaj bodo Črnogorci Turke s puško in handžarom zopet počakali in dokler ne čujemo, da so tukaj premagani, da turški Nikšič nij od oblege črnogorske oslobojen in zopet z živžem oskrbljen, tako dolgo nij o veljavnej turškej zmagi ni govoriti.

Mi se nič ne bojimo za Črnogorce. To smo že ponavljali in dozdej so nam vselej dogodki pritrjevali. Kakšen vesel hrup so bili lani spomlad zagnali protivni listi, ko se je črnogorska vojska, predaleč proti Mostaru v Hercegovino pomaknena, morala nazaj pomakniti. Ali čakala je turške zmagovalce v Vučjem dolu in jih tam junaški pomahala. Trdno zaupamo, da bode zdaj še tudi tako ali enako prišlo. — Pa tudi ko bi to nepričakovano zgodilo se, da Črnogorci nasproti turškej presili ne bodo mogli zabraniti Turkom obprovi-jantirati Nikšič, nij še nič pozitivno izgubljenega. Črnogorci stopijo potem iz Hercegovine za nekaj časa v svoje gore in tu so neoborivi.

Z Dunava tudi še denes nij nič novega. Da srbski knez k ruskemu carju-osvoboditelju na slovanski pozdrav in srbsko zahvalo potuje, to je dobro znamenje, morda tako znamenje, da kmalu tudi Srbija zopet na noge skoči in za orožje prime proti Turčinu, za zdaj prvemu vragu Slavjanstva.

Na azijskem bojišču pak, kjer so ruske vojske obkolile in že obstreljavajo glavno turško tvrdnjavo Kars, kjer je dalje druga ruska vojska globoko že pred soboj gonila in potisnila turške vojne čete do blizu Erzeruma, odstavili so Turki svojega glavnega poveljnika Muktarja in ga z Dervišem nadomestili. To je že vrlo obupen in prekasen pomoček.

Nemškutarska gospodarska ščuvanja pred volitvami.

Nasprotna, nemškutarska, ali kakor se sama po krivem imenuje „liberalna“ stranka, je

Lustek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Trinajsto poglavje.

(Dalje.)

„Mlada devojka je,“ nadaljeval je Viljem, „brez rodbine, bogastva ali lepote; a ta deva je vzvišenega duha, ki jo dela imenitno; plemenitega srca, ki jo dela bogato; čiste vesti, ki jo dela lepo.“

Velika pazljivost gospoda Amorya, očitna njegova želja več slišati o njej, je osrčevala Viljema, da je nadaljeval.

„V istej hiši, v katerej je bival moj stari oče, je živel nek star mož, prižigalec mestnih svetilnic. Bil je ubog, ubožnejši celo kot smo bili mi, a lahko rečem, da nikdar nij bilo na svetu boljšega ali blagosrčnejšega moža. Ko je neki večer opravljal svoje delo, našel je na

ulici majheno raztrgano deklico, ki jo je neka neusmiljena žena ravno vrgla skozi vrata, da bi mraza umrla ali pa počasi poginila v ubožnici. Pripeljal jo je domov; in le požrtvovalna skrb in postrežba od strani moje matere in strijca Truemana (tako sva zmerom imenovala najinega starega prijatelja) ste rešili slabotno, na pol izstradano bitje nasledkov tako dolgega hudega ravnanja in mučenja. Ohranila jo je vzajemna neprestana skrb, da je v poznejših letih v obilnej meri jima povrnila vso ljubezen, ki sta jej skazovala. Onikrat je bila bolehalva, suha, prstenega obraza in izvenredno neznatne zunanje postave. Razen tega je bila nagle silovite krvi, ki je nikdar nij brzdati se učila in zelo svojeglavna, to prej ko ne vsled tega, da je dolgo časa živela v razporu s celim svetom.“

„Vse to pa nij strašilo strijca Truemana, po čegar ljubeznjivem navodu so se kmalu jele kazati nove in doslej nerazvite kreposti in zmožnosti. V prijazni ljubeznjivi sapi, v kateri je sedaj živela, je postala kmalu popolnem

drugo bitje. Lepim izgledom in dobrim naukom, ki jih je dobivala doma, se je še pridružila božja luč, s katero je neka gospica navdihovala in razsvetljevala njeno življenje. Ta gospica sedi sicer sama v temoti, a iz njenega duha se razširja krog nje svetlobni kolobar, ki razsveti vse one, ki so tako srečni, da žive v njenem obližji, tako je ta deklica postala, kar je, nežno bitje, katero lahko vsak ljubi vse svoje žive dni in kateremu se lahko zaupa. Za me je bila kmalu brezmerne ljubezen do majhene deklice, na katero me je s prva vezalo le golo vsmiljenje.“

„Vedno sva bila skupaj, misliha sva skup in delala, veselila se skup in žalovala ter se zanimala za iste reči. Jaz sem jej bil učitelj, varuh in udeležnik vsega njenega otročjega veselja, ona pa mi je bila dobra svetovalka in tolažilka, sočutna in osrčevalna prijateljica. V tem obziru bi je ne bil mogel pogrešati, ker vedno je bila polna dobrih nad in tako veseliga srca, da mi je izbujala čestokrat nade in veselje. Prav dobro se še spominjam, kako

poslala v zadnjih dnevih znanega svojega Don-Quixota v boj s peresom, črnilom in potrpežljivim papirjem, v boj zoper našo slovensko narodno stranko, ki je bila deset let na krmilu naše kranjske dežele. „Laib. Tagbl.“ je priobčil in priobčuje celo vrsto člankov pod naslovom „In zwölfter Stunde“, v katerih poskakuje šepasti Rozinante znanega zaničljivega uskoka Don-Quixota iz Blatne vasi iz enega kota v drugi kot, ter brca in razbija kamor in kogar more doseči. Včeraj smo priobčili tudi en takov „oklic.“ Namen naš nij, da bi sledili po vseh potih nemškutarskih, vsaj se skrivajo v tako duševno temno grmovje, da jim nij moč slediti; — pa mi hočemo prav z objektivno brezovo šibo posvetiti nekoliko strani, po katerih se je nevedno sukal; ostati hočemo pri principijalnih vprašanjih. — Po dve strani dolzem zabavljajući v prvem članku meni oznanjeni modrijan: „Wir besorgen kaum von irgend einer Seite einem gegründeten Widerspruch zu begegnen, wenn wir die Ansicht aussprechen, dass der Prüfstein einer sachgemässen und geregelten Vermögensgebarung darin liege, dass das Stammvermögen, wenn möglich vermehrt, oder doch zum mindesten ungeschmälert und unbelastet erhalten werde.“

Od njegove strani mu istinito nihče ne bode ugovarjal; ker pa pisavec onih vrst gotovo sam ne bode tajil, niti njegovi privrženci, da je mnogo ljudi na svetu, kateri niso vezani niti po strankarski niti po družih vezeh njemu vsake besede verjeti, in da je vendar nekoliko ljudij na svetu, ki so se z narodno gospodarstvenimi rečmi bavili, in ki so se gotovo več učili in trudili v tem, naj mu takoj le navedemo, kar pravi glasoviti nemški učenjak in nacionalekonom pl. Stein o gori sproženem vprašanji: „Bei der Steuer, der Hauptquelle des Staatseinkommens und bei der Staatswirtschaft selbst gelten wesentlich andere Grundsätze, als bei einer andern wirtschaftlichen Thätigkeit.“

In besede slavnega učenjaka Malhusa ponavlja pravi: „Das Ersparen und das Erspartwerden soll, kann nie zum leitenden Principe im Staatshaushalte erhoben werden; vielmehr ist das Streben des Staates dieses, seine Ausgaben beständig und auf allen Punkten zu erhöhen.“

zaupanje in kako moč mi je, kljub svoji mladosti, izbujala, ko je umrl moj prvi gospodar in sem bil kot neizveden dečko ves obupan. Prelepa je bila razmera med njo in strijcem Truemanom. Res sem bil še deček, vendar pa sem občudoval požrtvovalno ljubezen starega moža proti njegovej pohčerjenki, njegovej tičici, kakor jo je navadno imenoval, in srčno hvaležno ljubezen, katero mu je sama skazovala.

„Prva kratka leta je odvisela popolnem od njega, ter mu je bila kaj ljubeznjiva, nežna hčerka; a nazadnje je prišel čas, ko se je razmera spremenila; stari mož, udarjen od mrtuda je bil bolan in brez vse pomoči. Takrat je zmagavno se pokazala lepota njene ženske narave, in oh! kako ljubeznjivo je vodila, če prav je bila sama še otrok, starega moža, ko se je polagoma bližal grobu! Često sem šel o polnoči v njegovo sobo, boječ se, da bi kaj potreboval, česar bi mu pri svoji mladosti in neizkušenosti ne mogla storiti; a nikdar ne bodem pozabil mlade deklice, ki

In dalje razpeljuje: „Je weiter sich nämlich die Gesamtheit entwickelt, um so entscheidender wird das, was die Gesamtheit für den Einzelnen leistet; die Folge ist, dass mit der fortschreitenden Entwicklung und mit der sie begleitenden Thätigkeit der Verwaltung auch die Ausgaben der Völker steigen.“

In dalje pravi Stein o pojmu Stammvermögen, kateri on zove „Baarschatz“ in sicer o pomnoženji in ohranitvi tega kapitala; „Die Vorstellung eines Baarschatzes, um zur Zeit eines Deficites einen Vorrath zu haben, kann wohl in unserer Zeit als eine definitiv beseitigte angesehen werden. Je höher sich der Blick hebt, und je grösser das Bewusstsein des Staates von seinen Aufgaben wird, um so gewisser wird dann die Staatsschuld ein Theil der Gesamtwirtschaft, ein Staat (Land) ohne Staatsschuld thut entweder zu wenig für die Zukunft, oder erfordert zu viel von seiner Gegenwart. Es hat nie einen civilisirten Staat ohne Staatsschuld gegeben und wird, ja, es soll nie einen solchen geben. Die entgegengesetzte Auffassung beruht auf einer ungenauen Vorstellung des Wesens der Staatswirtschaft.“

Iz tega je jasno razvidno, na kakej podlagi je počel ovi moderni ljubljanski Don Quixote svoj volilni boj, in ravno tako jasno, da je vse, kar je sezidal na podlagi početkom izrečenega „svojega principa,“ tako puhlo, kakor namen, iz katerega je vse napisano. In ako se poslej ozremo na številke, katerim veli oni pisec govoriti „mit der ihnen eigenthümlichen Beredsamkeit,“ srečamo se tudi tukaj zopet s Steinom. „Tagblatt“ in oni oklic pride namreč po različnih poskokih „zum schreckenerregenden Ergebnisse,“ da je gospodarstvo narodne stranke povzdignilo proračun o deželnih stroških, ki so bili leta 1865 — 198.300 gld., za leto 1878 na 622.300 gld. Dobro, pa kaj pravi Stein? „Das regelmässige Steigen der Ausgaben ist ein bestimmtes Zeichen des Fortschrittes der Völker; dasselbe bedeutet die Summe, welche ein Volk für die materiellen Bedingungen seiner eigenen Entwicklung ausgibt, und es ist nicht bloss wahrscheinlich, sondern gewiss, dass die Summe der Ausgaben noch in beständiger Zunahme bleiben wird.“

je o uri, ko bi mnogi njenih let trepetali strahu pred nočjo in temoto, mirna sedela pri njegovej postelji, pred njo na mizi je brlela svetilnica, sama pa ga je držala za roko ter mu z ljubeznjivimi besedami kratila dolge ure brez spanja, ali pa je zrla v malo sveto pismo ter mu je glasno čitala.“

„A vsa njena skrb mu nij mogla podaljšati življenja; in malo prej kot sem bil odšel v Indijo, je umrl, zahvalivši Boga za mir in pokoj, ki ga mu je navdihnila njegova ljubeznjiva postrežnica.“

„Moral sem mladej našej Jerici krotiti njene britkosti, ter sem storil vse, kar koli sem mogel, da bi jo vtolažil. Predno sem zapustil domovino, izročil sem jo radosten izvrstnej slepej gospici, ki je uže dolgo časa podpirala njo in strijca Truemana. Pri odhodu sem slovesno izročil Jerici, ki se je bila uže v onem primerljivi pokazala tako voljno in spretno, skrb za svojo mater in za svojega starega očeta. Obljubila mi je izpolniti zaupanje ter je svojo obljubo blagosrčno držala. Kljubu ne-

Toliko denes. Mi smo ostali pri principih in imamo v podporo svojega objektivnega stališča, katerega smo v tem članku varovali, gotovo boljši učenjaški steber, nego so puhle Dežmanove fraze in umazana špekulacija na neizvedene žepe, ki jih prodaja „Tagblatt.“ „Finis sanctificat medium,“ to gleda iz vsake vrste in vsake besede omenjenih Dežmanovih člankov, in nemškutarskega oklica, smešno pak je vendar da je „Tagblattov“ publikum s tako pičo zadovoljen; ali pak se čudimo rajši arogantnosti, s katero pita oni list svoje bralce s tako idijotnimi razpravami.

Najboljši odgovor, ki bode več veljal, nego sto in sto člankov, pak bodo dali naši volilci na dan volitve, in zato tudi nam ne bije sedaj „dvanajsta ura,“ nego smo uže v novej naši dobi, ki se bode vršila na korist dežele naše in naše narodnosti; mi imamo uže na času: „poluene ure“ nove naše dobe. Sicer pa še nijmo izgovorili.

Iz Rusije 7. jun. [Izv. dop.]

Menim, da ne pretirujem, če tvrdo izrekam, da podobnega dviganja slovanskih plemen naša zgodovina še ne šteje, kakoršno se je pokazalo v onem migu, ko je naš slavjanski car-osvoboditelj podpisal manifest, objavljaajoči Turčiji prestop ruske armade za Prut na pomoč ubogi Bulgariji. Ruski narod ne more sumničiti ni enega iz sorodnih mu plemen o neiskrenosti pozdravov, kateri so v tako navdušenih formah napolnjevali vse slovanske liste, od poljskih do onih, ki brojijo najmanj slovanskih čitateljev. — Da, i Poljaki — o izvržcih poljskega plemena à la Artur-bej Zimmermann ne govorim, to je prenesrečen oslepljen ljud — najbolje oddalivše se od slovanske lipe plemu, in ti čutijo iskreno, da je prišel oni čas, ko mora se pozabiti strašno sovraštvo, katero je ločilo cela stoletja rusko in poljsko narodnost tako gibeljno za obe, katero je odkrilo tako strašne zalive slovanske krvi in katero je umela tako umetno pitati cele veke, ona strašna versko-fanatična propaganda, katera se zdaj veže z naslednikom proroka Mohameda in preklinja orožje one krščanske države, katera je vzela meč v roke, da bi osvobodila od najkrvoločnejšega iga krščanske, slovanske ostanke.

Ponavljam: ruski narod ne more sumni-

prijaznosti in nevolji gospoda Grahama, očeta slepe gospe, katerega dobrote je bila dolgo uživala, posvetila je srce in roke izpolnjevanju dolžnosti, ki so jej bile svete. Kljub vsemu trpljenju in delu, ponočnemu čuvanju in odpovedanju je radovoljna žrtvovala svoje veselje in svoj pokoj, ter je noč in dan potrpežljivo stregla prijateljema, katera je ljubila z večjo nego hčerko ljubeznijo, ker bila je ljubezen svetnice.“

„Z najboljšo voljo bi jaz ne bil mogel na pol toliko storiti, kot je storila ona. Mogel bi bil ravno tako močno ljubiti, a le žensko srce bi bilo moglo na to misliti, le ženska roka bi bila mogla tako potrpežljivo izvršiti, kar je izmislila in izvršila Jerica. Bila mi je uže poprej več nego kaka sestra, vedno sva si dopisovala, bila je moja najljubša prijateljica, sedaj pa je zvezana z menoj z vezmi, ki niso tega sveta.“

(Dalje prih.)

Čiti, on tudi ne dvomi o onih čuvstvih, katera pošiljajo mu njegovi zamejni bratje v javnih ali zapečatenih listih. Ruska žurnalistika je prepričana, da vsako plemé dela po svoji moči, da bi pokazalo radost, katera mu prešinja srce, ona je od začetka citirala vse slovanske lističe, katera so jej dostopna in je ravno s tem pokazala, da jej je vse enako drago, kar pride iz sorodnih src, prišlo bi pa od koder koli hoče. Vendar prvo mesto v tem obziru sliši bratom Čehom, kar je jako razumno. Češkemu narodu to mesto sliši po njegovem čislju, po njegovih gmotnih in duševnih sredstvih, po njegovej energiji, sploh po njegovem značenju, katero zanima mej avstrijskimi Slovani. Srčni sprejem, katerega je posebno Praga pokazala velikemu po svojih idejah in odločnosti Grigoriju Mihajloviču Černjajevu; plameneči članki češkega novinarstva, posebno „Nar. Listov“, „Pokroka“ in „Politike“; prekrasni dar, katerega so poslali češki domoljubi istemu Černjajevu. Zahvalno pismo čeških poslancev g. Aksakovu, predsedniku slovanskega blagotvornega društva v Moskvi, koje pa prav za prav velja celemu ruskemu narodu; vse to je veljavo češkega naroda v očeh Rusov tako povzdignilo, da skoraj nij dneva, da bi ne bilo v katerem iz naših največjih listov, kakor „Mosk. Ved.“, „Ruski Mir“ in dr. kacega članka, v katerem se izraža najiskrenejše zadovoljstvo ruskega obrazovanega sveta češkemu slovanskemu duhu. Pred kakimi 50 leti bi morebiti druga avstrijska slovanska plemena zavidali Čehom za slavo, katero žanjejo v našem časopistvu; a dandenes nij več oni čas, ko so bratje gledali šiljavo na brate, če jim je šlo bolje, kot drugim, dandenes radujemo se vsi, če se enemu dobro godi, a plakamo vsi, če vrag bije enega. Storili smo prvi gromadni korak k duševnej slovanskej vzajemnosti; smemo upati, da naše delo pojde progresivno naprej v tem obziru. Čehi smejo se ponašati s svojim imenom, katero so si priborili v novejših dneh v slovanskem svetu, a vsi drugi Slovani čestitamo jim iz globine svojih src in kličemo jim najsrčnejši „na zdar“ in hrabro „naprej!“

Bolj skromna uloga je v tem obziru južnih avstrijskih Slovanov. Hrvatje zamerili so se v poslednjih letih svojim sobratom. Njih premirna politika nasproti Magjarom kazala se je vsem iskrenim in energičnim slovanskim domoljubom nerazumno. Zagrebški študentje vzbudili so silno nevoljo posebno pri nas z onim nezrelim in neslovanskim obnašanjem, katero so izražali v svojih nedavnih pozivih proti nesrečnim, no toliko zaslužnim Srbom. Tudi njih nenaučna polemika z ruskimi učenjaki, kakor je Majkov, profesor moskovskega vseučilišča, škodila je slovanskemu jedinstvu dosta več, nego koristila hrvatskemu partikularizmu. Res je, Zagreb je v poslednjih dneh sè slavnostjo, namenjeno nadvojvodi Albrechtu, nekoliko popravil nepohvalno famo hrvatskega imena; pa ta svečanost je bila le vendar bolj lojalna, nego slovanska.

Iz slovenskih listov kolikor je meni znano, bereta se samo dva — „Slovenski Narod“ in „Novice“. Imel sem uže večkrat priložnost poročati vam o citatih iz „Slov. Naroda“ v ruskih listih. Menj znane so „Nov.“; tedniki političnega zadržaja pri nas malo veljajo. V poslednjih časih bral sem nekoliko citatov iz „Slov. Naroda“ v „Mosk. Ved.“ Sploh pa Rusi slovenske razmere še vedno premalo poznajo, kar ste nekaj sami krivi. K

vam zahajajo ruski literati, da bi se seznanili z vašim položajem. A mešanica naseljenja Štajerja in Koroške seveda nič veselega ne predstavlja. Malo je pri nas obrazovanih, kateri bi znali te dve deželici drugače nego skoraj popolnem onemčeni, kakor se predstavljajo v Gradci in Celovci.

Zakaj nobeden Slovenec ne dopisuje kasemu ruskemu listu? Vsak je sam svoje sreče kovač, a slovanskim domoljubom bi ne škodilo, če nekoliko bolj energično ohranjevali si dobro ime pri svojih sobratih. Tako-li? —r.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. junija.

Na Češkem rodoljubni slovanski katoliški duhovniki še vedno mašujejo in molijo za zmago ruskega orožja. Slava jim!

Ker se cislejtanski državni poslanci ne dajo pregovoriti od Magjarov in družih, da bi odrekli se poletnim počitnicam, bode tudi ogerski državni zbor konec junija odložen, ker ogerski poslanci žele vsakako, da oba parlamenta ob enem razpravljata nagodbene pogoje.

Vnanje države.

Rumunska ministra Bratiano in Kogolniceano sta šla v Ploješte, da z vojaškimi veljaki in z diplomati uglavita in dogovorita, koliko in kako bode rumunska vojska sodelovala z rusko.

Iz Carigrada se poroča o grških vojnih pripravah: Turški poslanik v Atenah Photiades-bey je dobil od Saufet-paša depešo, v katerej ga ta podučuje, naj od grške vlade natančno pozve, zakaj se Grška oborožuje. Nij znano, ali je Photiades-bey tega naloga uže iznebil se.

Na Francoskem so se reakcionarci uže sami ustrašili svojega dela. Zdaj se uže govori, da meni Mac-Mahon odpustiti Broglieja in narediti ministerstvo iz raznih strank sestavljeno. — Ostra kaznen, ki je pariškega župana Duverdiera doletela, je tako razdražila, da bo le republikancem na korist.

V Parizu je nemški poslanik Hohenlohe dal pomirljive izjave od sebe glede mirnih namer nemške države nasproti Francoskej.

V angleškej zgornjej hiši je Salisbury rekel, da bližina ruske meje pri Indiji nij treba, da bi vznemirjala.

Iz Rimu se poroča, da so pri občinskih volitvah zmagali liberalci.

Dopisi.

Iz Gorice 12. jun. [Izv. dop.] Zopet sem nabral nekaj čenčarij ter vam jih pošljem. Ne vem če vstrežem raznim čitateljem „Slov. Naroda.“ A za Boga, slovanski listi se najbolj dopadajo našim državnim pravdnikom, če se količkaj ganejo mej tem, ki smejo nemški listi a la ljubljanski „Tagblatt“ in drugi svobodno slovanski čut in naše simpatije do naših slavjanskih bratov pod turškim krvoločkom zdihujočih in do njih sedanjih blagodušnih osvoboditeljev Rusov, nesramno žaliti ter nas tako rekoč v naše hiši z blatom in infamnimi lažmi obsipavati. Zato pa da ne zadene „Slov. Narod“ zopet kaka uže prenavadna britka osoda, poročati hočem prav nedolžne vsakdanje dogodjaje iz naše Gorice ter začeti pri porotnih sodnijah — ki se vrše sedaj v Gorici.

Ubijalec svoje žene neki Balko iz Slokarjev pri Ajdovščini je bil obsojen na vislice. Blizu 60 letni mož se nij pri zaslišauji osode polne obsodbe nič kaj posebno ustrašil, nego prav mirno opazil, da se zanese na svojega zagovornika — vederemo!

Brezsrčna morilka svojege lastnega otroka, Frančiška Mihel iz Pedrije, dobila je 6 letno teško ječo in ubijalec onega mladeniča iz Bilj, o katerem je „Sl. Nar.“ ob svojem času poročal Jožef Gorijan je bil obdarjen za ta svoj čin z enoletnim poostrenim zaporom, vsled tega, ker nij nameraval usmrtiti Mozetiča, nego si je hotel svoje življenje rešiti. — Na novem pokopališču so pri kopanju prišli na ostanke francoskih vojakov, celo eno medaljo pa gumbce so našli. Star moj prijatelj, slov. kmet iz Solkana mi je pravil, da je bilo leta 1808. in 1812., ko so francoski vojaki po Goriškem sè sabljami razljali bila kuga in da so jih kar na vozove tam zakopavali. Je uže mogoče, ker mož mi je resnega obraza povedal to „štorjo“ (povest).

Solnce je začelo tudi pri nas prav pošteno greti in če ravno smo se minola meseca na vedni dež jezili, zdaj bi nam dobro došel. Pa goriška gospoda se uže veseli, ker nove jako okusno napravljene kopelji se bodo kmalu odprle in sicer mrzle in gorke. Mašine za to kopelj ureduje naš rojak g. Švigel in njegov sin iz Senožeč doma, ki je samoučno dospel do izpitane mehanikarja.

Tudi bode te dni odprta vnovič kavarna na Travniku, kjer se bode dobilo tudi mrzle jedi in pivo, priprave so izredno elegantne in altana iz vlitiga železa pred kavarno kinča starodavni slovanski Travnik. — Prijatelj ruskega carja osvoboditelja, nadvojvoda Albrecht je podaril starinskemu muzeju v Ogleju 100 gl. za dotične poprave.

„Solkan je ključ Slovenije,“ pravil je vedno naš neumrlj oče Lavrič in najrajši je tja zahajal sè svojimi prijatelji. A Solkan je v minolem letu postal nam nekako ne več tako priljubljeno narodno ognjišče; čitalnica je imela preveč počitnic in vtihnili so solkanski vrli pevci, le sem ter tja je rodoljubna četvorica milo tožila po nekdanjih močnih zborih. Tudi vrinolo se je v narodnem Solkanu preveč lahonskih umazanih pesnij, se ve da so oni pevci le smeti, ki jih Sočin veter odnese. Pri zadnjem občnem zboru obljubili so si gg. odborniki slovesno delati eden za drugega — vsi za narodno sveto reč na obalih Soče.

Novoizvoljeni predsednik, za narodno reč svoje domovine vnet in delaven, bode gotovo složno sè svojimi rojaki vse storil, da doseže Solkan zopet predstvo narodnega probujenja in nam Goričanom postane zopet priljubljeno popolnem narodno ognjišče.

Domače stvari.

(Nemškutarskega volilnega oklica,) kakor smo ga včeraj mi priobčili, je tiskano včeraj in predvčeranjem v tukajšnji Bambergovski tiskarni 10.000 iztisov!! — Torej bodo naši nemškutarji in njih visoki pomagači kranjsko deželo s tem tiskanim pamfletom kar preplavili. Dobro! Bodo naši kranjski kmetje imeli vsaj papirja za tisto porabo, katero zaslučuje vsaka pisana beseda hinavcev nemškutarjev, turških prijateljev.

(Iz zatiškega okraja) se nam piše, da znani človek iz Litije tam silno „dela“ pred volitvami. Može v trebanskem okraji, ne spite! Tam je nevarnost, če ne delate tudi vi.

(Odbor čitalnice v Bizaviku) je odločil urediti 1. julija zabavo. Bilo je uže naznanjeno, da se tej veselici udeležuje tudi „Sokol“; to društvo napravi tedaj 1. julija

popoldanski izlet v Bizavik. Opozorujemo „Sokole“ uže zdaj na ta izlet zato, da si do tja lahko preskrbe društveno obleko, kajti želeti je in pričakovati se mora, da 1. julija „Sokol“ v mnogem številu pohodi Čitalnico v Bizaviku.

— (Nov mešan vlak mej Ljubljano in Celjem) bode južna železnica odprla od 16. t. m. Ob 5. in 30 minut zjutraj pojde vsak dan iz Celja, zvečer se iz Ljubljane vrne.

— (Pogorela) je 9. t. m. v Rateši pri Rudolfovem hiša Jarnej Volkova, zavarovana pri Peštanskej zavarovalni družbi.

— (Strela.) Iz Prevoj se poroča, da je strela udarila tam v sobo zdravnika Ruprehta. Poškodovan nij bil nobeden mnogo.

— (Knjižno naznanilo.) „Jednoduché účetnictví s ohledem na ustanovení zákonná“ in „Německo-český slovník názvů zboží obchodního spolu s ohledem na názvosloví latinské,“ imenujete se dve knjigi, ki jih je ravno kar izdal Keter Kheil, sin ravnatelja trgovinskega učilišča v Pragi. Prva knjiga govori jako obširno in temeljito „knjigo vodstvu“ sploh ter v posameznih njegovih oddelkih posebej in bi se jako dobro porabiti dala za popolno priučenje knjigovodstva, kar obsega razun natančnih podukov tudi za vsak slučaj obraze in vzglede. Mi Slovenci nemamo še žalibog knjigovodstva v domačem jeziku upejlanega, ampak skoro vsi naši trgovci z malimi častnimi izjemami, poslužujejo se v svojem poslu nemščine in italijansčine, ter se ne morejo nikakor odločiti, da bi to zastarelo in škodljivo napako odpravili. Se ve, da je temu krivo največ pomanjkanje narodnih trgovinskih učilišč, kakor jih imajo n. pr. Hrvatje in v ozbilji Čehi; toda odpomoči bi se temu pomanjkanju dalo tudi z dobrimi knjigami o posebnostih trgovinskega knjigovodstva. Zato bi pa gotovo nobena knjiga ne bila boljje pripravna, ko Kheilovo „Jednoduché účetnictví“, ker avtor v knjigi vedno ozir jemlje na različne določbe avstrijskega in ogerskega trgovinskega zakonika, ki se splošno nanašajo na posamezne trgovinske pošte, specijelno pa na podlago trgovstva — knjigovodstvo. Želeti bi torej bilo, da bi se našel založnik, ki bi izdal omenjeno Kheilovo knjigo v slovenskem jeziku — predstavljalec najti bi gotovo ne bilo težko; naši trgovci pa bi gotovo uže zavoljo tega po njej segali, ker bi jim dajala za vse poslovne slučaje natančne poduke, v kakošnej razmeri stoje nasproti trgovinskemu zakonu. Druga knjiga pa ima pred prvo še to prednost, da je važna ne le za slovansko trgovstvo, temveč za občno slovansko literaturo sploh. Slovník ta obsega popolno zbirko vseh imen onega blaga, ki je predmet splošnega prometa in sicer v treh oddelkih, prvič v nemškem, drugič v latinskem in tretjič v češkem abecednem redu. Želeti bi bilo, da bi se na to knjigo tudi ozir jemalo pri spisovanji Wolfovega slovensko nemškega slovníka.

H.

Poslano.

Dopisniku iz Šent-Vida v „Laib. Tagblatt.“ Glasilo kranskih nemškutarjev, slaboznani „L. T.“ v nekem dopisu iz našega kraja tudi mojo osobico imenuje. Tako čujem od strani, kajti sam ne dobim v roke lističa ki živi le od laži in škandalov, kakor je brati skoraj slednji dan po naših zavračajočih ga časopisih. Da je „L.“ lažnik od vrha do tal, se vidi zo-

pet iz omenjenega dopisa. Pravi nek, da sem jaz z dr. Poklukarjem hodil za roko od hiše do hiše agitirat. To je debela laž, ker se jaz ves ta čas, kar je bil dr. Poklukar pri nas, nijsem ganil iz Šent-Vida. Bil sem doma pri svojih opravilih; toda v čast bi si štel vselej, na strani takega poštenjaka hoditi, kakor je dr. Poklukar. Da smo mi duhovniki narodni, da smo vneti za blagor domovine, da pri volitvah ljudstvo v političnih rečeh še malo izbujeno podučujemo, ter mu kažemo, kdo so njegovi pravi prijatelji in kdo ne, koliko važnost imajo volitve v dež zbor itd., to nam v nemškutarji v greh prištevate; to se vam zdi graje in kazni vredno, kar je naša sveta dolžnost domovinska. Vi smete svobodno greti za nemštvo in agitirati na vse pretege, a mi naj molčimo in hladno gledamo, kako se ljudstvo slepi in za nos vodi? Tega ne pričakujte! Dokler bo utripalo srce moje, bo čutilo ljubezen do domovine in me gnalo, naj po svojih močeh delam za njeno povzdigo in čast.

Pridevki, s katerimi me hočete g. dopisnik razžaliti, se mi zde le smeja vredni in se veliko bolj podajo na Šent-Viške nemškutarje od prvega do zadnjega. Želeti pa je tudi nekim drugim gospodom, da bi jim vsakdanji kruhek bolj teknil, ker jim menda sama strast in zagrizenost, ter fanatično sovraštvo do nas duhovnov vse redilne stvari absorbirajo in ne dajo priti do krepkeje telesnosti.

Sicer pa bodite uverjeni, gospodine, da bomo Vaše napade vselej pošteno zavrnil. Resnica in pravica naposled mora vendar zmagati in obveljati.

S primernim spoštovanjem

Jan. Podboj.

V Šent-Vidu pri Zat. 10. jun. 1877.

Umrli v Ljubljani

od 5. do 11. junija:

Artur Schaffer, sin udove c. kr. uradnika deželne blagajnice, dijak 3. realke, star 14 let, na sv. Florijana cesti št. 130 za sušično mrzlico. — Pavl Čalk, tkalec, star 46 let, v bolnici, za pljučno tuberkulozo. — Terezija Marenko, hči vozarja, star 19 mesecev, na emonske cesti št. 72, za difteritido. — Katarina Reven, delavka, stara 53 let, v bolnici, za rakom. — Ivan Rupnik, osobenjak, star 37 let v bolnici, za gnetjem križa. — Marija Uršič, osobenjica, stara 50 let, v bolnici, za oslabljenjem. — Jože Köler, krčmarja otrok, star 3 mesece, v šolskem drevoledu, v Mahrovej hiši št. 10, za krčem. — Ivan Hafner, poštni nakladalec, star 71 let, v Burgstallovej ulici št. 37, za oslabljenjem. — Jože Šlibar, kamnosek, star 58 let, v bolnici, za prsno vodenico. — Jozefa Banomec, otrok nadzornika cigarne fabrike, stara 3 leta, v otročjej Elizab. bolnici na Poljanah zahtido. — Cenko Buzjak, deželnemu uradniku žensko dete, v sili krščeno, zaradi zamotanja popkovine. — Jakob Hribar, delavec, star 24 let, v bolnici, zaradi poškodovanja. — Serafina Naglas, hči hišn. posest., stara 8 let, na Turjaškem trgu št. 7, za oslabljenjem možjan. — Cecilija Merčun, mo-

karica, stara 57 let, v sv. Florijana ulici št. 13, za srčno napako. — Jarnej Tavčar, mizarjev otrok, star 2 leti, kravjej dolini št. 1, za davico. — Marija Benko, osobenjica, stara 68 let, v bolnici, za pljučno tuberkulozo. — Jožef Vidic, čevljarja otrok, star 3 mesece, na Poljanah št. 26, za atrofijo. — Franc Per, kaznjene, star 68 let, na gradu, za oslabeostjo. — Peter Pečnikar, kajžarja sin, star 24 let, v bolnici, Karl Hartkutaler, kaznjene, star 13 let v posilnej delavnici in Jarnej Krašovec, delavec star 53 let v bolnici, vs. trije za tuberkulozo. — Pavlina Naglas, starinarja otrok, stara 5 mesecev na st. jakobskem nasipu, za enteritido. — Karl Stöckl, rudniški upravnik, star 48 let, v gospodskaj ulici št. 4, za sušico.

Tržne cene

v Ljubljani 13. junija t. l.

Pšenica hektoliter 11 gl. 90 kr.; — rož 6 gl. 80 kr.; — ječmen 4 gl. 80 kr.; — oves 4 gl. 20 kr.; — ajda 6 gl. 18 kr.; — pros 5 gl. 20 kr.; — kornuza 6 gl. 40 kr.; krompir 100 kilogramov — gl. — kr.; — fižol hektoliter 7 gl. — kr.; masia kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gl. 85 kr.; — špeh tršen — gl. 78 kr.; — špeh povojen — gl. 78 kr.; — jajce po 2 kr.; — mleka ator 7 kr.; govednina kilogram 50 kr.; — teletnina 48 kr.; — svinjsko meso 66 kr.; — sosa 100 kilogramov 2 gl. 50 kr.; — slame 2 gl. 40 kr.; — arva rda 4 kv. metrov 6 gl. 50 kr.; — mehka 4 gl. 50 kr.

Dunajska borza 13. junija.

(Izvirno telegrafno poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gl. 85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	30
Zlata renta	72	50
1860 drž. posojilo	111	50
Akcije narodne banke	780	—
Kredne akcije	142	30
London	125	75
Napol.	10	07
C. z. cekini	5	98
Srebro	111	75
Državne marke	61	75

Loterijske srečke.

Na Dunaji 9. junija: 3. 2. 53. 21. 54.
V Gradci 9. junija: 56. 72. 4. 30. 47.

Tužnim srcem naznanjamo, da je

Ivan Smerdu

v 87. letu svoje starosti v torek 12. t. m. ob 6. uri v jutro, previden s sv. zakramenti mirno v gospodu zaspal. Pogreb bode dones v četrtek 14. t. m. ob 8. uri s sv. mašo v Bazovici.

Žalujoči sin Jože, vnuk Franjo in mati Marija Lenaršič.

Iščem izurjenega, slovenščine zmožnega bilježniškega

koncipijenta,

kateri bi služil 45 do 70 gold. na mesec. V pismu naj se mi naznani zahtevana mesečna plača.

V Ormužu, 14. maja 1877.

(150—2) Dr. Ivan Gršak.

Računski sklep

hranilnice d. k. komornega mesta Ptuja za l. 1876.

Dohodki.		Stroški.	
	gld. kr.		gld. kr.
Vloge od 1323 strank	10479 28 1/2	Naloge aktivnega kapitala	38079 19
Poplačani aktivni kapitali	36719 46	Posejila na ročne zastave	40 —
Poplačane predplače na ročne zastave	7472 50	Posejila na menjice	118372 64
Poplačane menjicne posodbe	160569 87	Poplačane vloge na 1404 strank	207458 63 1/2
Plačane aktivne obresti	40496 53	Davki	1739 95
Plačane menjicne obresti	8580 12	Upravni stroški, stanovanja itd.	2949 18
Plačane obresti ročnih zastav	399 51	Razni stroški	2292 72
Plačane zamudne obresti	2081 39	Vsota stroškov	370932 28 1/2
Plačane upravne pristojbine	474 05	Kasino stanje 31. dec. 1876	9919 82
Razni dohodki	5304 68		
Vsota denarnih sprejemov	369577 39 1/2		
Blagajnična gotovina 1. januarja 1876	11274 71		
Vsota	380852 10 1/2		380852 10 1/2
Aktiva.		Passiva.	
	gld. kr.		gld. kr.
Hipotekarna posojila	512581 07	Vloge interesentov	544325 93
Posejila na ročne zastave	722 —	Predplačane aktivne obresti	2683 —
Posejila na menjice	61406 48	menjicne	744 19
Zaostanek aktivnih obresti	22169 98	Terjatev štajerske hranilnice	5000 —
Inventar	882 89	Razno	98 85
Kasino stanje 31. dec. 1876	9919 82	Reservni zaklad	54830 27
Vsota aktiv	60682 24	Vsota	607652 24
Ptuj, 31. marca 1877.		(142—3) Direkcija.	